

softconsulting

Autor: Lejla Softić, dipl.oec.¹

Globalni trendovi i cloud tehnologija

" Internet postaje gradski trg globalnog sela sutrašnjice."

- Bill Gates

Globalizacija i Cloud² tehnologija neki su od trendova suvremene ekonomije koja počiva na primjeni digitalnih alata. U dinamičnom i promjenljivom poslovnom okruženju izostanak praćenja aktualnih trendova i njihove praktične primjene, u dugoročnom pogledu, znači zaostajanje i neefikasnost koji sebi ne bi trebalo da priušte uspješna preduzeća.

Digitalna ekonomija³ novi je oblik ekonomije koji se temelji na digitalnim tehnologijama i za većinu zemalja danas predstavlja **jedan od najatraktivnijih mogućnosti rasta**. Digitalna ekonomija zahtijeva **drugačije promišljanje i aktivnosti** da bi bila uspješna. Osim što može značajno utjecati na ukupni rast i napredak, i to u relativno kratkom roku, prilično je **podložna globalnim cikličkim trendovima** i može se pozitivno iskoristiti ne samo u područjima koja su direktno vezana za tehnologiju, nego i posredno u područjima koji, prije svoje transformacije, mogu osjetiti pozitivni rast društva koje je bliže i ovisi o digitalnoj ekonomiji.

Promjene se dešavaju svakodnevno⁴ i dok je trebalo 75 godina da telefon počne koristiti 50 miliona ljudi širom svijeta, radio se proširio do istog broja za 38 godina, TV za 13, a internet za samo 4 godine. **Četvrta industrijska revolucija** donosi promjene u: vještačkoj inteligenciji (AI), robotici, IoT (Internet of things), autoindustriji (vozila bez vozača), 3D printanju, kvantnim kompjuterima i nanotehnologiji.

Distance, geografske i vremenske, zahvaljujući primjeni digitalnih tehnologija više ne predstavljaju prepreku pri obavljanju poslova. Preduzeća sve više vode konkurentsku „borbu“ na globalnom tržištu za što je potrebno ostvariti i globalnu konkurentnost. To dovodi do potrebe da domicilna preduzeća, a ne samo globalne korporacije, u svom poslovanju primjenjuju i Cloud tehnologiju.

Prema [pojednim istraživanjima](#), tržište servisnih usluga na Cloudu **raste 5 puta brže** od tradicionalnih, što jasno određuje put ka potpuno revitaliziranoj i novoj pretplatničkoj digitalnoj ekonomiji. Najveći interes za „oblak“ dolazi iz **sektora komunalnih usluga**, u kojem čak 59 % kompanija planira koristiti digitalne tehnologije ili barem razmatra ovu mogućnost. Ostale industrije koje su sklone bržem usvajanju Cloud tehnologije uključuju primjerice **sektor financija** (47 %), te javni sektor, uključujući **obrazovanje i zdravstvo** (42 %). U **maloprodaji** postotak zainteresiranih tvrtki iznosi 40 %, a u **telekomunikacijskom sektoru** 34 %.

1 SoftConsulting s.p. Tuzla, Trg slobode 16 (BIT Centar), 750000 Tuzla, e-mail: lejla.softic@savjetnik.ba

Izvor za sliku: <https://pixabay.com/en/cyber-glasses-virtual-virtual-world-1938449/>

2 Op.a. Cloud ili „Oblak“

3 Izvor: <http://www.digitalnahravska.org/sto-je-digitalna-ekonomija/>

4 Izvor: <http://balkans.aljazeera.net/vijesti/cetvrta-industrijska-revolucija-potpuno-mijenja-svijet>

softconsulting

Cloud ne treba gledati samo kao novu tehnologiju koja omogućava korištenje iznajmljenih softverskih usluga jer su cjenovno „povoljnija“ rješenja i sredstvo za brzo uvođenje novih usluga koji donose poslovnu korist, nego prije svega kao mogućnost **promjene poslovnog modela** (konvencionalnog) i načina **budućeg funkcioniranja preduzeća** (digitalnog). Promjene poslovnog modela dešavaju se kod pružalaca IT usluga, marketing industriji, finansijskoj industriji itd. odnosno **digitalna transformacija** postaje nezaobilazan trend u svim privrednim granama i poslovnim oblastima.

Migracija poslovanja „u oblak“ jedan je od globalnih trendova na kojem se temelji digitalna transformacija poslovanja preduzeća. Pri digitalnoj transformaciji poslovanja preduzeća pružatelji Cloud usluga imaju veliku odgovornost kada su u pitanju: migracija podataka sa postojećeg IT sistema na Cloud servere, te sigurnost i arhiviranje podataka u Cloud okruženju. Zbog toga je pri migraciji poslovanja „u oblak“ potrebno **izabrati adekvatne pružaoce usluga** i zaključiti ugovor o vrsti i načinu korištenja Cloud usluga. Za te potrebe koristi se tzv. **ugovor o razini usluge (SLA)** koji postoji između primatelja i pružatelja usluge ili između pružatelja usluga čija je svrha odrediti karakteristike usluge. Uobičajeno sadrži razinu usluga, prioritete, odgovornost, garancije, finansijske penale, razinu dostupnosti i slično. **Pružanje usluga podrške** dio je ugovora, gdje je opisano u koje vrijeme se pruža podrška korisniku. Kao jedan trendova, u primjeni Cloud tehnologija, pojavljuje se više različitih vrsta usluga „u oblaku“ npr. javni, privatni, zajednički ili hibridni „oblak“, kao i vrsta pružatelja usluga (s obzirom na njihov teritorijalni opseg poslovanja) gdje se primatelj usluga može opredjeliti da koristiti usluge: globalnog, regionalnog ili nacionalnog pružatelja usluga.

[Pružatelji usluga](#) koji mogu ponuditi visoku razinu podrške i koji su dovoljno vješti biće neizmjerljivo vrijedni svojim korisnicima, naročito kako tvrtke budu sve više selile svoje poslove u javni oblak. **74%** velikih tvrtki trenutačno koristi usluge **dvaju ili više pružatelja usluga** pristupa infrastrukturi „u oblaku“, a njih **23% koristi četiri ili više pružatelja usluga**.

Globalna konkurentnost, kao suvremeni trend, nalaže da se alati digitalnog marketinga i korisničko iskustvo koriste kako bi se povećalo zadovoljstvo klijenata, a što je ujedno i jedan od temeljnih zadataka marketinga. Suvremeni klijenti zahvaljujući digitalnim mrežama „u oblaku“ povezani su na globalnoj razini, sa svima i svime, što definitivno mijenja i uloga marketinga. Digitalno doba je omogućilo brzu dostupnost informacija, a to zahtijeva i transformaciju marketinga. Postoje brojne platforme „u oblaku“ koje pružaju svoje usluge u oblasti digitalnog marketinga. Tako je npr. **Watson IBM**-ov adut u globalnoj borbi za premoć u računalstvu „u oblaku“. [Watson Campaign Automation](#) je Cloud **platforma za digitalni marketing** koja je specijalizirana za izvedbu automatiziranih kampanja putem elektroničke pošte i društvenih mreža s ciljem stjecanja novih klijenata, a izvodi se Internetom i putem mobilnih aplikacija. [Watson Real-Time Personalization](#) je rješenje za izradu **personaliziranih sadržaja** prilagođenih svakom pojedinom posjetitelju internetske stranice, **utemeljeno na interakcijama koje se događaju u stvarnom vremenu**. [Watson Customer Experience Analytics](#) koristi se za **vizualizaciju digitalne interakcije s korisnikom**, analizu i stjecanje uvida koji su potrebni za ostvarivanje najboljeg korisničkog doživljaja. [Watson Marketing Insights](#) je Cloud rješenje koje **otkriva prave stavove korisnika** i tako **usmjerava marketing prema** točno određenoj, ciljanoj skupini, a s ciljem stvaranja najučinkovitijih interakcija s potencijalnim korisnicima.

Globalni trendovi i Cloud tehnologija nisu zaobišli niti finansijska tržišta. Pojava [kriptovaluta](#) nametnula je potrebu za globalnom konkurentnošću u oblasti monetarnih transakcija odnosno kupovine usluga i roba „u oblaku“. [Kriptovalute](#) nastaju procesorskim radom mnoštva računala širom svijeta i predstavljaju digitalnu valutu koja je zaštićena kriptografijom, a koju ne izdaje nijedna država ili finansijska institucija, već **zajednica korisnika računalnog protokola**. Kriptovalutne transakcije **ne zahtijevaju posrednika** (npr. banku), što ubrzava i pojeftinjuje njihov trošak. Osim finansijske industrije, blockchain tehnologija koja se koristi za kriptovalute, može se uspješno primijeniti na tržištu nekretnina, osiguranja, zdravstvu i mnogim drugom granama ekonomije.